

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

3 ביולי 2017

717

ט' בתמוז התשע"ז

עמוד

הצעת חוק יסודות המשפט (תיקון) (עקרונות המשפט העברי), התשע"ז-2017 210

הצעת חוק יסודות המשפט (תיקון) (עקרונות המשפט העברי), התשע"ז-2017*

1. תיקון סעיף 1 בחוק יסודות המשפט, התש"ם-1980, בסעיף 1, אחרי "עקרונות" יבוא "המשפט העברי ועקרונות".

ד ב ר י ה ס ב ר

לפיכך, מוצע להוסיף במפורש לעקרונות הקבועים בסעיף 1 לחוק כאמור את עקרונות המשפט העברי. עם זאת, יובהר כי אין בתיקון המוצע כדי לחייב את בית המשפט לפנות במצב של לקונה להלכות ספציפיות במשפט העברי, אלא הכרעתו תהיה "לאור עקרונות" המשפט העברי, כלומר, בהתבסס על התכליות וההנמקות שעמדו ביסוד הדיון בסוגיה. כך גם ניתן יהיה לגשר על הפערים בין המשפט העברי ובין עקרונות היסוד של שיטת המשפט הישראלית המודרנית, במדינה יהודית ודמוקרטית. יודגש, כי ההפניה לעקרונות מורשת ישראל הקיימת בסעיף 1 לחוק תיוותר על כנה.

סעיף 1 לחוק יסודות המשפט, התש"ם-1980 (להלן – החוק), קובע כי כאשר בית המשפט נדרש למצוא תשובה לשאלה משפטית שאין לה הכרעה בחקיקה, בפסיקה, או בדרך של היקש (מצב הידוע במשפט כלקונה), עליו להכריע בה "לאור עקרונות החירות, הצדק, היושר והשלום של מורשת ישראל". המונח "מורשת ישראל" פורש, על פי רוב, כמוזחה עם עקרונות המשפט העברי, ואולם מאחר שהמונח הוא רחב, היו שפירשו אותו ככולל, לצד עקרונות המשפט העברי, גם עקרונות אחרים, לרבות כאלה הכלולים בכתיבה של סופרים עבריים מודרניים, בדברי הגות וכיצא באלה.

יוזמים: חברי הכנסת ניסן סלומינסקי, שולי מועלם-רפאלי, מכלוף מיקי זוהר, אברהם נגוסה, עודד פורר, ענת ברקו, יעקב מרגי, יגאל גואטה, דוד אמסלם, יואב בן צור

* הצעת חוק מס' 2696/20/פ (מספר פנימי: 576962); הועברה לוועדה ביום י' באדר התשע"ז (8 במרס 2017).
1 ס"ח התש"ם, עמ' 163.